

Vladimir *Kos*

*Pesmi spod
pečarouske
laterne*

TOKYO 2015

Župnijski zavod Dravlje 2015

VSEBINA

Kipec s smehljajem.....	11
Odkar se mraz bolj stiska k nam.....	12
Kres šentjanževe noči.....	13
Le ritma razbiti ne smeš	16
Zemska ljubezen	17
Pod pečarovsko laterno	18
Gru-grú je za gruden.....	20
Ne morem pozabíti.....	21
Ob skoraj nevidnem kanalu	22
Pobarvane strune	23
Stvar intimnosti	24
Noč s temíno za sen	25
Od peska do pesmi	26
Iz pisma slovenski znánstveni raziskovalki. 27	
Spomini, ki še zdaj odmevajo japonsko ...	28
Pesem, ki zapleše mi v sonet	29
Bele barve mir	30
Povest ljubezni	31
Ciklama pomladi	32
Njej, ki se še zmeraj vede preprosto.....	33
Za obzorjem.....	34
O, harfa srčnih strun!	35

Življenje se zaveda	36
Pomlad nesmrtnosti	37
Lestev iz dveh kitic	38
V začetku je zmeraj pomlad	39
Resnico opevam	40
Lepoti ni ime denar	41
Med nebom in puščavo in agávo.....	42
Skrivnostno, a ne inkógnito	43
Ti bojiš se?	44
Blagovoli čuti mojo pesem.....	45
Tudi v tem je nekaj lepega	46
Še ena o Zgornjem Hotíču	47
Balada o tebi, slovenska država!	48
Pod zadnjo češnjo	49
Za tiste, ki imajo čas le za eno Postajo	50
Za ljubitelje živali v vrtu	51
Kanú iz zlatá	52
Oj, Bled, ljubezni sled!	53
Vijoličasto moder tulipan	54
Kot kruhek v beloti.....	55
Pesem veselja kljub kapljam krvi.....	56
S prošnjo na zadnjem akordu	58
Ljubim vodó	59
Zadnji refren	60

Sonet heroinji Angeli Vodé	61
Rože noči	62
Novembrski razplet	63
Še ena ljubezen	64
Zemljine solzé	65
Rapsodija za stolpnico, okno in vrabčka ..	66
Tiste čarobne prekmurske noči	67
Skladba z neslišnimi instrumenti	69
Poletna podmena.....	71
Ne boj se me, snežinka!	72
Vodé Šeherezáda	73
To pesem bom z mahom končal	74
Sonetna popevka (ne preveč priljubljena) .	75
Pogovor s travnikom.....	76
Slovenski pesnici Alenki Glazer	77
Fešta iz kamna in jekla	78
Balada na hribu pri Kyóto	79
Skodelica čaja.....	80
Rdeče višnjev nagelj	81
Brez tebe sploh ni	82
Nebesna modrina	83
Simfonieta zvezdnate noči.....	84
O Njej	86
Nedokončana	87

Kipec s smehljajem

Si kdaj se srečal, bralec, bralka draga
z lesenim kipcem, ki se ti smehlja?
Ko z Mamo božjo Detece prelaga
od spodaj gor na zrak iz nébesa.

Leseni kipec zdi se, da utripa,
da v les njegov je dáhnil Rick Devine,
kipec - prijatelj, ustvarjalcev tipa:
za lepo stvar mu gre, ne lesk priznanj.

„Veš, Rick,“ sem vzkliknil, „to je umetnina!“
Nasmehne se, v zadrego zatopljen.
„Če hočeš, vzemi jo s seboj!“ Odkimam:
„Ljubeč si jo ustvaril, Rick! Ne smem.“

Odkar se mraz bolj stiska k nam

Rdeče jagode z zelenih grmov
zdaj, ko se mraz jesenski stiska k nam,
kar vabijo živalice brez krm,
in najbolj ptički veselé se mane.

Nekdó je mislil nanje ljubeznivo,
ki pesem drobnih grl uživa rad.
Pridružil se mu bom z ocvrtki gliv,
ki čakajo na svatbo od pomladi ...

Ne pretiravam: cel je svet človekov!
Oh, v koliko stvareh se skriva jed
in v prsti kolikih gozdov je lek -
ni zanju še pri strokovnjakih vede ...

A nič zato! Ocvrtki čudovito
pod ustnim nebom svet praznujejo.
Sem kdaj preziral svet, z megló pokrit?
Če sem - sem nudil miselno uboštvo.

Kres šentjanževe noči

I

Za pot nazaj napenjaš jadra, veter -
te smem prositi? Vzemi me s seboj!
Nocoj je kresna noč roditve sveta:
prejádrajva prijaznih zvezdic roj ...

Opolnoči bi rad pristal, kjer kamen
na gosposvetskem polju knežje tli.
Stoletje že stoji v spomin - na samem
kaméno zvest, okamenela kri.
Ni dosti nas, Slovencev, ni nas dosti!
A zemlja naša je spomin na Raj,
in naš značaj zahteva jus prostosti -
s prijaznostjo, odprto na stežaj.

Le kdo bi takšnih sužnjev si ne - žélel
za tujega rodu nesmrtno čast? ...
Hotel so nas šteti med plevele ...
a v drugič je država - naša last!

O, tihomorski veter, k jadrom zveži
me - da v atóm me ne strdí hitrost!
Pedal na harfi te ne bo obtéžil ...
ko prost bom, ti bom pel, hvaležni gost!

II

Na Gosposvetskem polju sem. In kamen
pod zvezdami kot prístol se iskri.
„Oblast je Bog podáril ljudstvu: amen!“
kot kamen kost stoletjem govori.

Ob kamnu s harfo čakava. Kam plesalci
odšli slavit so s pevci kresno noč?
So tujih računalnikov kazalci
namerili jih od spominov proč?

Prihajajo. A skoraj vsi so stari,
drži za roko fantke, deklice.
Molčečim ustom harfa spev ustvari,
v očeh besede pesmi zagoré.

A kdo se bliža? Lahkonoge srne!
Okrog, okrog vseh nas zaplešejo.
In zdi se nam, da zvezdice srebrne
se s srnami krog kamna gibajo ...

O, čarni kres šentjanževske roditve!
Vsak dober up se v njem je zaiskril
nekoč - s kristali v čar uresničitve -
bo kdaj kdo večč besed kristalnih sil?

III

Obljubil sem ti, tihomorski veter,
v zahvalo pesem; naj izgovori,
kar ti molčé si prav za celi svet:
podoba Stvarnika Duhá navdihov.

Odkod prihajaš? Kam si spet namenjen?
Dotakneš strun se harfe stírnjeno,
igrivo, rahlo - da bo zvok ves njen,
z besedami, ki dihajo od spodaj.
Ljubezen navdihuje, ker ustvarja.
Od onstran zvezd prihaja praznovat.
Želi si ustvarjalcev: vsakogar,
ki v tem, kar je, vabilo úme brati.

Navdihov Duh nas ljubi: smo ponosni?
Svobode spev je v knežni kamen spel.
Navdih izbiserí malenkostnost ...
O, da z navdih bi zares živel!

Na čelo trkaš: sem spet kompliciran?
Mordá pa kdo me kdaj bo razúmel ...
Da, hvala ti! Čepprav je manjkal pir -
omako s cmoki so ob Dravi greli ...

Le ritma razbiti ne smeš

Jesen mi položila v harfo je pesem
iz barv,
- ker ji manjkajo strune besed -

rumenih, rjavih, zelenih, in vmes
rdečih,
z odtenki,
kar v lesk se zabrede.

Zdaj valček igram ti
na barv melodijo,
ki dviga se v zlatasto modro nebo.

Zdaj vem,
da iz barv se jesenskih rodi
zemljé simfonija,
vsa v barvanih tonih.

Vprašuješ me, veter, če láhko priplešeš
s tom-tómom v ozadju,
a s srčnih globin ...?

Seveda,
le ritma razbiti ne smeš!
Blaží zémeljskosti
bolj težke spomine.

Pod pečárovsko laterno

(Pečárovci: vas okrog 12 km oddaljena od Murske Sobote.)

Pečárovci trideset sedem – z laterno –
ki kaže stopnicam župnišča portal
in kje se bo župnikov slišal koncert –
za vajo – in kje oleandrov je hala.

Ob vsaki stopnici se rože svetlijo;
v temnejšem dvorišču čuvaj še ne spi:
pozoren na cesto, ki h hostam hiti,
ob novem večglasju za okenci v zidu.

Poslušam s stopnicami: vaja konča se.
Postane troglasni, čarobni napev.
Kako melodija odstira obraz
resničnosti, kadar v lepoto odmeva.

Posebno v nedeljo, ko krili veselo
k Ljubezni Zmagovalca vseh naših grobov.
O, pesem, bogastvo uboge zemlje!
O, pesem, v palače spreminjaš domove!

Se veter tej pesmi pridružiti hoče?
Iz dalje od Murinih valčkov hiti,
prisluhne – za sabo potegne ga noč
k rumenim drevesom rjavkastih gričev.

Takó je od nékdaj že! Včasih odide
na prleško stran, da kdaj štrkom pove,
da vsi smo Slovenci, da Mura ni zid:
z mostovi bogato različico veže.

